

PREIZKUS USTREZNOSTI VEDENJSKIH LASTNOSTI PSA VODIČA SLEPIH

Preizkus vedenjskih lastnosti psa poteka v urbanem okolju, kjer je veliko zunanjih dražljajev. Med preizkusom je pes na povodcu, razen pri vaji »odpoklic«. Med testiranjem ima psa po možnosti na povodcu oseba, ki jo pozna in ji zaupa. Vaditelj lahko med testiranjem zaupa psa izvedencu, če sam to določi.

Če pes na prvem preizkusu ne opravi uspešnega preizkusa, se preizkus ustreznosti vedenjskih lastnosti psa lahko ponovi v roku 3 mesecev. Če tudi po drugem testiranju pes ne opravi preizkusa, ne izpolnjuje pogojev za nadaljnje šolanje za psa vodiča slepih.

Na preizkusu se ugotavlja naslednje:

Navezava na človeka (voditelja)

Pes mora biti v odnosu do voditelja pozoren, sproščen, ne sme kazati znakov nelagodja ali celo strahu. Med preizkusom mora biti na voditelja čim bolj pozoren, ko ga ta prijema po različnih delih telesa, mora biti ravnodušen.

Odziv na tuje ljudi

Zaželeno je, da je pes med rokovanjem z voditeljem, pri dotikanju voditelja in med pogovorom z njim ravnodušen, ne sme kazati znakov nelagodja, strahu ali napadalnega vedenja. Ravnodušen mora biti tudi, ko ga tuja oseba boža in po različnih delih telesa otipava, mu pregleduje zobovje, notranjost uhljev, ...

Odziv psa, ko ga vodi tuja oseba

Psa, ki je na povodcu, prevzame oseba, ki je pes ne pozna. Oseba gre s psom naokoli in skuša z njim vzpostaviti kontakt. Pes pri tem ne sme kazati nelagodja, strahu ali napadalnega vedenja, ne sme se pretirano upirati. Zaželeno je, da je čim bolj sproščen in ravnodušen.

Odziv na ljudi s pokrivalom, z dežnikom

Psu, ki ga ima voditelj na povodcu, se od spredaj približuje oseba, pokrita s klobukom. Oseba hodi neposredno proti psu. Preizkus z dežnikom se opravi tako, da se na določeni razdalji pred psom odpira in zapira večji dežnik. Najprej na večji razdalji, nato se psu postopoma približuje. Na opisane vidne dražljaje mora biti pes ravnodušen.

Odzivanje na druge živali (mačka, drugi psi, ptice)

Testiranje se opravi v okolju, kjer so tudi drugi psi in mačke. Zaželeno je, da je pes do drugih živali čim bolj ravnodušen oziroma, če se nanje odziva, da na zahtevo voditelja ostane pozoren nanj.

Odzivanje na gibajoče se predmete (avtomobil, kolo, kolesar, skiro, motor, igrača, otroški voziček ...)

Preizkus se opravi v okolju, kjer je veliko prometa. Pes mora biti ravnodušen do vseh gibajočih se objektov. Pomembno je, da se med preizkusom oceni tudi odzivanje na večja vozila (tovornjaki, avtobusi).

Odzivanje na nenadne gibe ljudi

Tuja oseba se z naglimi koraki grozeče približuje voditelju in psu, tik pred njima začne mahati z rokami in izvajati različne nagle gibe s telesom. Maha tudi proti psu. Nato se malce umiri, začne glasno ogovarjati psa in ga skuša z roko potrepljati po glavi, se skloniti prek njega in ga potrepljati po predelu pleč, ga fiksirati z očmi.

Odzivanje na različne zvoke

Na primerni razdalji od psa se vrže na tla pred psom in za njim, kovinsko posodo. Odzivanje na zvok se preizkusi tudi med gibanjem po urbanem okolju tako, da se zaropota s pokrovom zabojnika za smeti, tleskne z rokami. Pes mora biti do vseh zvokov čim bolj ravnodušen.

Odzivanje na vidne dražljaje

Na primerni razdalji od psa se maha z večjo krpo, sicer pa se med celotnim preizkusom ocenjuje odzivanje psa na vidne dražljaje. Pes mora biti do vidnih dražljajev ravnodušen.

Vedenje v zaprtih prostorih

S psom se vstopi v prostor (trgovino, manjšo sobo ...), ki je pes ne pozna. Prostor naj bo čim bolj temen. Pes pri vstopanju v prostor in v samem prostoru ne sme kazati znakov nelagodja ali strahu.

Hoja po gladkih tleh

Med preizkusom se najde prostor, v katerem so tla gladka (topli pod, parket, gladek beton oziroma marmor). Pes mora po takšnih tleh hoditi povsem sproščeno, brez obotavljanja in pri tem ne sme biti vznemirjen.

Hoja po stopnicah

Med hojo po stopnicah, po katerih pes še ni hodil, mora biti sproščen, po njih se mora gibati brez obotavljanja in brez nelagodja. Preizkusimo gibanje po stopnicah navzgor in navzdol.

Odzivanje na voditeljeve vidne in slušne znake

Med preizkusom se ugotavlja tudi vodljivost, ubogljivost in pozornost psa na voditelja. Zaželeno je, da se pes odziva na voditeljeve zahteve in da je nanj čim bolj pozoren.

Odzivanje na mimoidoče

Pes mora biti do mimoidočih ravnodušen, ne sme jih ovohavati, prav tako ni zaželeno, da bi za njimi obračal glavo. Do mimoidočih ne sme kazati strahu, nelagodja ali napadalnega vedenja.

Vodljivost na povodcu

Med gibanjem na povodcu je zaželeno, da je pes vodljiv, se pravi, da se brez voditeljevih zahtev prilagaja hitrosti in smeri njegovega gibanja. Pes na povodcu ne sme vleči, prav tako ne sme zaostajati. Ni zaželeno, da bi pes ovohaval morebitna zanj zanimiva mesta.

Odpoklic

Voditelj naj na primernem mestu psa spusti s povodca in ga nato pokliče. Zaželeno je, da pes na prvi klic steče k voditelju in se pred njim ustavi.

Nagon plena – prinašanje predmetov

Izražen nagon plena je zaželena lastnost psa. V primernem okolju (najbolje na travnati površini) voditelj vrže predmet (lahko igračo, ki jo pes pozna) tako, da to početje pes vidi. Zaželeno je, da pes steče za predmetom, ga prime in prinese proti voditelju.

Igra

Način igre glede sprostitve psa.

Izključujoče hibe

- pretirano nelagodje,
- strah,
- napadalno vedenje.
- se pes po določenem času ne adaptira na zunanje dražljaje